

Priedas

2005 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijos¹ dėl kino paveldo ir su juo susijusios pramoninės veiklos konkurencingumo (toliau – Rekomendacija) įgyvendinimo klausimynas

Pastabos.

1. Šis klausimynas skirtas visoms už kino paveldą atsakingoms valstybių narių viešosioms institucijoms, įskaitant tas, kurios atsakingos vietos ar regioniniu lygmeniu.
2. Po kiekvieno klausimo skliausteliuose nurodyta atitinkama informacija, pateikta pirmojoje įgyvendinimo ataskaitoje. Taip siekiama palengvinti ataskaitos rengimą tuo atveju, jei situacija nepasikeitė.

Klausimai:

1. TEISINĖS IR ADMINISTRACINĖS PRIEMONĖS, KURIOMIS PADEDAMA SIEKTI REKOMENDACIJOJE DĖL KINO PAVELDO NURODYTŲ TIKSLŲ (8 LENTELĖ)

Kokių teisinių, administracinių arba kitų atitinkamų priemonių buvo imtasi siekiant užtikrinti, kad Lietuvos garso ir vaizdo paveldui priklausantys kinematografijos kūriniai būtų sistemingai renkami, kataloguojami, išsaugomi bei restauruojami ir būtų suteikiama galimybė naudoti juos švietimo, kultūros, mokslinių tyrimų arba panašaus pobūdžio nekomerciniais tikslais, visais atvejais laikantis autoriaus ir gretutinių teisių reikalavimų?

Lietuvos audiovizualiniam paveldui priklausančių kinematografinių kūrinių sistemingo rinkimo, katalogavimo, išsaugojimo, restauravimo bei galimybės juos panaudoti nekomerciniais tikslais įgyvendinimas reglamentuojamas Lietuvos Respublikos kino įstatyme (Žin., 2002, Nr. 31-1107) (toliau – Kino įstatymas), Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme (Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymas (Žin., 1995, Nr. 107-2389; 2004, Nr. 57-1982) ir Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme (Žin., 1999, Nr. 50-1598; 2003, Nr. 28-1125) (toliau – ATGTĮ).

Legislative measures promoting the objectives of/in line with the film heritage recommendation:

Cinema Act (Official Gazette 2002, No 31-1107)

Documents and Archives Act (Official Gazette 1995, No107-2389)

2. KINEMATOGRAFIJOS KŪRINIŲ, KURIE YRA NACIONALINIO KINO PAVELDO DALIS, APIBRĖŽIMAS (8 LENTELĖ)

Kaip apibrėžiate, kurie kinematografijos kūriniai yra Lietuvos garso ir vaizdo paveldo dalis?

Kinematografijos kūrinių apibrėžimo Lietuvos teisės aktuose nėra.

¹ OL L 323, 2005 12 9.

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/lt/oj/2005/l_323/l_32320051209lt00570061.pdf

Definition of cinematographic works and/or forming part of the national film heritage:

N.A.

3. UŽ KINO PAVELDĄ ATSAKINGOS INSTITUCIJOS (1 LENTELE)

Kokias atitinkamas įstaigas paskyrėte nepriklausomai ir profesionaliai vykdyti 2 punkte apibūdintas viešojo intereso užduotis, užtikrindami, kad šioms įstaigoms būtų suteikti geriausi turimi finansiniai ir techniniai ištekliai? Koks jų 2009 m. biudžetas? Koks jų darbuotojų skaičius 2009 m. (darbuotojų, tiesiogiai susijusių su kino paveldu)?

Išvardykite visas už kino paveldą atsakingas institucijas, įskaitant tas, kurios atsakingos vietos ar regioniniu lygmeniu, ir nurodykite jų interneto svetainių adresus.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos kino įstatymo 5 ir 14 straipsnius, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos kino įstatymą“, rūpintis kino paveldo apsauga ir būti už ją atsakingas įgaliotas Lietuvos archyvų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (Žin., 2002, Nr. 70-2906).

Vadovaudamasis Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2002 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. V-80 patvirtintų Lietuvos centrinio valstybės archyvo nuostatų 7.4 punktu, Lietuvos centrinis valstybės archyvas (toliau – LCVA) priima saugoti nacionalinių filmų originalias medžiagas, perduotas Lietuvos Respublikos kino įstatymo ir įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Dokumentų, įrodančių Filmų registrui pateiktų duomenų teisingumą, sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2003 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. ĮV-472, 4 punkte nurodyta pažyma apie filmo originalių medžiagų perdavimą Vyriausybės įgaliotai institucijai, atsakingai už kino paveldo apsaugą (nacionaliniam filmui). Šią pažymą turi teikti Lietuvos centrinis valstybės archyvas ([www.archyvai.lt/valstybės archyvai/Lietuvos centrinis valstybės archyvas](http://www.archyvai.lt/valstybes_archyvai/Lietuvos_centrinis_valstybes_archyvas))

Name of film heritage institution(s):
Lithuanian Central State Archive

Annual budget (directly related to film heritage):
N.A.

Staff:
N.A.

Website: <http://www.archyvai.lt/archyvai/selectLanguage.do?language=en>
<http://www.lfc.lt/en>

(languages):

(LT, EN)

4. RINKIMAS

4.1. Kinematografijos kūrinių, kurie yra nacionalinio garso ir vaizdo paveldo dalis, deponavimas (2 lentelė)

1) Kokių veiksmų imtasi, kad kinematografijos kūriniai, kurie yra Lietuvos garso ir vaizdo paveldo dalis, būtų renkami sistemingai?

Igyvendinami minėtieji įstatymai.

Compliance checking: funded films have to submit to the Ministry of Culture a certificate from the Lithuanian Central State Archive confirming that original film media have been supplied for storage.

2) Ar Lietuvoje vykdomą deponavimą apibūdintumėte kaip

- i. reglamentuojamą deponavimą,
- ii. privalomą visų finansuotų filmų deponavimą,
- iii. savanorišką deponavimą,
- iv. kita (nurodykite).

Lietuvoje vykdomą deponavimą galima apibūdinti kaip

- ii. privalomą visų finansuotų (nacionalinių) filmų originalių medžiagų deponavimą,
- iii. savanorišką deponavimą.

Šalies institucijos ir fiziniai asmenys savanoriškai perduoda LCVA nuolat saugoti jų turimus kino dokumentus. Įvairių kultūros renginių (seminarų, parodų, kitų projektų) metu akcentuojama senųjų kinematografijos kūrinių išlikimui iškilusi grėsmė dėl fizinio ir cheminio jų laikmenų trapumo ir neilgaamžiškumo, pabrėžiama būtinybė perduoti kino dokumentus archyvui, taip išsaugant juos ateičiai.

Type of deposit:

LD funded

3) Kokia medžiaga turi būti deponuojama?

Originalia nacionalinių filmų medžiaga.

Material to be deposited:

original film media

4) Koks pateikimo deponuoti terminas? Ar užtikrinata, kad filmas būtų deponuotas, kai tik jis viešai paskelbiamas ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip po dvejų metų?

Ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo galutinės versijos užbaigimo.

Deadline for deposit:

1 year

5) Ar atliekamas patikrinimas, kaip laikomasi įsipareigojimo deponuoti, ir medžiagos kokybės patikrinimas? Kokių priemonių imtasi siekiant užtikrinti, kad deponuojami kinematografijos kūriniai būtų geros techninės kokybės (ir pateikiami kartu su tinkamais metaduomenimis)?

LCVA apeliuoja į perdavėjų geranoriškumą ir socialinį atsakingumą dėl kino paveldo išsaugojimo ateities kartoms, perduodant archyvuose saugoti kuo geresnės techninės kokybės kino dokumentus, kad būtų užtikrintas optimalus galimas vartojimas pagal šių dienų ir ateities užsakovo poreikius.

N.A.

4.2. Kinematografijos kūrinių, kurie nėra nacionalinio garso ir vaizdo paveldo dalis, rinkimas (9 lentelė)

- 1) Ar Lietuvoje taikomos nuostatos ir (arba) tvarka dėl kinematografijos kūrinių, kurie nėra nacionalinio garso ir vaizdo paveldo dalis, rinkimo?
- 2) O dėl judančių vaizdų medžiagos, kuri nėra kinematografijos kūriniai?

Nėra taikomos. Su Lietuvos kinematografijos kūriniais susijusi medžiaga saugoma Lietuvos literatūros ir meno archyve, Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejuje bei kituose Lietuvos muziejuose.

All of the auxiliary and advertising-related media forming part of the national audiovisual heritage are stored at the Lithuanian Archive of Literature and Art, Lithuanian Theatre, music and cinema museum and in other museums.

4.3. Nefilmuotos medžiagos rinkimas (9 lentelė)

Ar Lietuvoje taikomos nuostatos ir (arba) tvarka dėl nefilmuotos medžiagos rinkimo? – Netaikomos.

5. KATALOGAVIMAS IR DUOMENŲ BAZĖS (3 LENTELĖ)

- 1) Kokių priemonių imtasi siekiant paskatinti kataloguoti ir indeksuoti deponuotus kinematografijos kūrinius ir kurti informacijos apie filmus duomenų bazes naudojantis Europos ir tarptautiniais standartais?

Lietuvos nacionaliniam audiovizualiniam paveldui kataloguoti ir indeksuoti nebuvo taikoma specialių standartai. Kinematografijos kūriniams skirtų standartų taikymas sumažintų regioninį šios srities atsilikimą.

Didžiausia nacionalinio audiovizualinio paveldo saugykla yra LCVA. Šiame archyve saugoma gausiausia nacionalinio audiovizualinio paveldo dalis – apie 42 000 saugojimo vienetų, 8 000 pavadinimų kino dokumentų (vaizdo ir garso negatyvų, kopijuoti tinkamų tarpinių medžiagų ir demonstravimo kopijų). Visi sutvarkyti archyve saugomi kino dokumentai yra kataloguoti. Sukurta kompiuterinė duomenų bazė, paieškos sistema.

2005 m. gegužės mėnesį Europos Komisija suteikė mandatą Europos standartizacijos komitetui (CEN) M/365 *On the harmonisation of cataloguing and indexing practices of cinematographic works and on the interoperability of film databases (Dėl kinematografijos kūrinių katalogų sudarymo ir indeksavimo praktikų darninimo bei filmų duomenų bazių suderinamumo)*.

Lietuvos standartizacijos departamentas prie Lietuvos aplinkos ministerijos dalyvauja šioje veikloje. (Dalyvauti CEN/BT/TF 179 veikloje bei atstovauti Lietuvos interesams Lietuvos standartizacijos departamentas delegavo LST TK 47 *Informacija ir dokumentavimas* įgaliotąją atstovę LCVA direktoriaus pavaduotoją Valeriją Jusevičiūtę).

CEN Technikos taryba sudarė tikslią darbo grupę CEN/BT/TF 179 *Cinematographic Works (Kinematografijos kūriniai)* ir Europos lygmeniu buvo pradėti rengti Europos standarto projektai, siekiant suderinti įvairių šalių taikomą kinematografijos kūrinių katalogavimo ir indeksavimo praktiką.

Šios darbo grupės pavadinimas CEN/BT/Task Force 2008 m buvo pakeistas į CEN/TC 372 *Project Committee – Cinematographic Works* (toliau – CEN/TC 372). CEN/TC 372 rengia du Europos standarto, susidedančio iš dviejų dalių, projektus:

EN 15944 *Film identification – Minimum set of metadata for cinematographic works (Filmų identifikavimas. Mažiausias kinematografijos kūrinių metaduomenų rinkinys)*.

CEN jau patvirtino EN 15744. Tai pirmasis Europos standartas, kurį sukurti įpareigojo Europos komisija, kad būtų pagerintas filmų duomenų bazių sąveikumas. Ši dalis jau publikuota 2009 m.

CSH01002 – *Film identification – Common rules on cataloguing and indexation and comprehensive terminology (Filmų identifikavimas. Bendrosios katalogavimo ir indeksavimo taisyklės ir išsami terminija)*. Šis antrosios kuriamo standarto dalies pavadinimas pakeistas nauju: EN 15907 *Film identification – Enhancing interoperability of metadata – Element sets and structures (Filmų identifikavimas. Metaduomenų suderinamumo padidinimas. Elementų rinkiniai ir struktūra)*. Antroji standarto dalis bus publikuota 2010 metų viduryje.

Standartai rengiami anglų kalba, bus pateikti anglų, vokiečių ir prancūzų kalbomis.

European and International activities: participates in European standardization on interoperability of film databases in CEN, actively involved in MIDAS and EFG).

(EN 15944 has been issued and is available from European standards bodies.

EN 15907 is in the final draft stage and will be published in 2010).

- 2) Kokių priemonių imtasi siekiant paskatinti europinį filmuotos medžiagos duomenų bazių standartizavimą bei jų tarpusavio sąveiką ir padidinti visuomenės galimybes naudotis jomis, pavyzdžiui, internetu?

LCVA 2004 metais pasinaudojo kvietimo „Parama projektams parengti“ galimybėmis. 2005 metais buvo gautas finansavimas projektui „Projekto „Lietuvos dokumentinis kinas internete“ paramai būtinos dokumentacijos rengimas“. Šis projektas buvo finansuojamas Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos bendrojo finansavimo lėšomis. 2006 metais buvo parengtas investicinis projektas „Lietuvos dokumentinis kinas internete“.

LCVA, atsakingas už Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninio, skaitmeninio turinio saugojimo ir prieigos strategijos patvirtinimo“ projekto priede numatytos priemonės 1.4.2. – „sukurti Lietuvos dokumentinio kino archyvą ir prieigą prie jo internete“ – įgyvendinimą, atnaujina 2006 m. parengtą investicijų projektą LCVA planuojamam projektui „Lietuvos dokumentinis kinas internete“, prieš teikiant paraišką dėl projekto finansavimo iš ES struktūrinių fondų bei Ekonomikos augimo veiksmų programos prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ priemonės „Lietuvos kultūra informacinėje visuomenėje“ lėšų.

Projekto „Lietuvos dokumentinis kinas internete“ tikslas – sudaryti visuomenei sąlygas informacinių technologijų priemonėmis lengvai ir patogiai pasiekti LCVA sukauptą dokumentinio kino paveldą. Projektą įgyvendinus bus pasiekta šių rezultatų:

1. Suskaitmeninta ir interneto prieigai pateikta 1000 pavadinimų lietuviškų dokumentinių filmų: kino kronikų, apybraižų, siužetų, sukurtų 1919–1959 metais.
2. Sukurta viena interaktyvi Lietuvos kultūros paveldo elektroninė paslauga „e-kinas“.
3. Užtikrinta ir pagerinta Lietuvos dokumentinio kino prieiga ir sklaida.
4. Išsaugotas skaitmeninis Lietuvos kinematografijos paveldo turinys.

Šiuo metu LCVA filmų duomenų bazė prieinama tik archyve. Prieiga prie dalies LCVA kino dokumentų aprašų galima ir per tarptautinio projekto MIDAS portalą www.filmarchives-online.eu

Database and search facility based on Access software still possible at the premises of LCVA and will be made available online after implementing national project “Lithuanian documentaries on Internet”

Part of LCVA film database is available at: www.filmarchive-online.eu

- 3) Ar prisidėjote prie duomenų bazių tinklo, apimančio Europos garso ir vaizdo paveldą, kūrimo su kitomis atitinkamomis organizacijomis, ypač Europos Taryba („Eurimages“ ir Europos garso ir vaizdo stebėjimo tarnyba)?

Siekdamas pagerinti prieigą prie vaizdo ir garso dokumentų, LCVA įgyvendina šiuos projektus:

- Lietuvos dokumentinis kinas internete;
- tarptautinis bandomasis projektas MIDAS – Judesį perteikiančios vaizduojamosios medžiagos duomenų bazė Europos filmų kolekcijų prieigai ir naudojimui (*Moving Image Database for Access and Re-use of European film collections*);
- tarptautinis projektas EFG (European Film Gateway) – Europos filmų tinklas.

Archyvas nuo 2008 metų sausio 15 d. iki 2009 m. sausio 15 d. dalyvavo tarptautiniame bandomajame projekte MIDAS – Judesį perteikiančios vaizduojamosios medžiagos duomenų bazė Europos filmų kolekcijų prieigai ir naudojimui (*Moving Image Database for Access and Re-use of European film collections*). Projekto tinklalapis – www.midas-film.org.

Projektas MIDAS buvo pradėtas įgyvendinti 2006 metais ir vyko iki 2009 metų pradžios. Šis projektas buvo finansuotas iš Europos Sąjungos programos Media Plus lėšų. Projekto rezultatas – sukurta Europos šalių institucijų filmų duomenų bazė, kurioje kaupiami duomenys apie istorinę bei kultūrinę vertę turinčių Europos archyvų filmų kolekcijas. Paieškos ir informacijos pateikimo metu gauti duomenys gali būti naudojami ir kultūriniais, ir komerciniais tikslais. Bendrojoje duomenų bazėje duomenys pateikiami ir nacionalinėmis projekte dalyvaujančių šalių kalbomis, ir anglų kalba. Projekte, kurį koordinuoja Frankfurte prie Maino įsikūręs Vokietijos filmų institutas, dalyvavo 18 Europos filmų paveldą kaupiančių institucijų iš 12 Europos Sąjungos šalių. Per pirmuosius trejus projekto įgyvendinimo metus į vieningą duomenų bazę buvo perkelta apie 80 proc. visų Europos archyvų filmų duomenų.

Interneto portalas prieigai prie Europos filmų archyvų www.filmarchives-online.eu.

Filmarchives online – nemokama ir paprasta prieiga. Duomenys pateikiami nacionalinėmis projekte dalyvaujančių šalių kalbomis ir anglų kalba. Paieška galima pagal turinį, filmografinius duomenis ir fizines filmo juostos savybes. Paieškos rezultatai suteikia informaciją apie filmų egzistavimą ir buvimo vietą bei nurodo kontaktinius duomenis prieigai palengvinti. Duomenų bazės turinio pagrindas – nevaidybiniai filmai, t.y. dokumentiniai ir mokomieji filmai, kronikos žurnalai, reklaminiai, mokslo, pramonės, eksperimentiniai, sporto bei animaciniai filmai.

Archyvo dalyvavimo projekte tikslas – internete paskelbti informaciją apie didžiąją LCVA kino dokumentų kolekcijos dalį (apie 1000 pavadinimų filmų iš „Tarybų Lietuva“ kronikų kolekcijos dalies, apimančios laikotarpį nuo 1945 iki 1971 metų) – pasiektas.

Archyvas iki projekto pabaigos (2009 m. sausio 15 d.) *Filmarchives online* parengė ir pateikė 1000 pavadinimų filmų aprašų metaduomenų, fotografinių vaizdų iš 1954 m. kino kronikos „Tarybų Lietuva“ Nr. 20–21. Tai vienas pirmųjų LCVA kino dokumentų, kurį galima pamatyti internete.

Ši pateikta informacija – puiki galimybė Lietuvos, Europos ir pasaulio visuomenei susipažinti su Lietuvos audiovizualinio paveldo dalimi. Tai itin svarbu dėl to, kad Lietuvoje nėra nei publikuotos, nei kitos viešos išsamios nacionalinio dokumentinio kino paieškos sistemos.

Portale pateikta apie 25 000 filmų aprašų, fotografinių vaizdų ir suskaitmenintų fragmentų iš projektą įgyvendinusių institucijų filmų kolekcijų.

Archyvo skaitmeninės kino dokumentų kopijos („Tarybų Lietuva“ Nr. 29, 1969) buvo demonstruojamos Tarptautiniame kino festivalyje „Il Cinema Ritrovato“, kuris vyko 2008 m. birželio 28–liepos 5 dienomis Bolonijoje (Italija).

Tarptautiniame Salonikų (Graikija) kino festivalyje, vykusiame 2008 m. lapkričio 14–23 dienomis, buvo demonstruota „Tarybų Lietuva“ Nr. 31-32, 1966.

Archyvas nuo 2008 metų rudens dalyvauja projekte EFG (European Film Gateway) – Europos filmų tinklas. Šis projektas – Europos Komisijos inicijuotos eContentplus 2007 programos „Geros patirties skaitmeninių bibliotekų tinklai“ dalis, finansuojama iš eContentplus programos fondų.

Parama buvo gauta 2008 metų pradžioje. Projekto iniciatoriai ir koordinatoriai – Vokietijos filmų institutas (DIF) ir Europos filmotekų asociacija (ACE). Projektas bus įgyvendintas per trejus metus. Jame dalyvauja 23 institucijos iš 14 Europos Sąjungos šalių (taip pat Norvegija ir Šveicarija). Planuojama, jog EFG apims apie 790 000 suskaitmenintų objektų, iš kurių filmai sudarys daugiau nei 70 000 pavadinimų arba 25 000 valandų. Taip pat bus sukurta vieninga Europos filmografija skaitmeninio turinio paieškai. Projekto tinklalapis – www.europeanfilmgateway.eu

LCVA į šį projektą planuoja aktyviai įsitraukti 2010 metų vasarą. Projekto metu interneto prieigai numatoma pateikti dalį į skaitmeninį formatą perkeltos 1946–1959 metų Lietuvos dokumentikos (iš viso apie 15 valandų). Iki tol archyvas projekte dalyvauja kaip pasyvus partneris – dalyvauja diskusijose, teikia pasiūlymus ir informaciją dėl vieningos filmografijos bei EFG techninės infrastruktūros sukūrimo, dalyvauja darbo grupių WG2 (*Technical interoperability and access*) ir WG3 (*Content enrichment and semantic interoperability*) veikloje.

Įgyvendinus šį projektą, bus sudaryta galimybė per Vieningos prieigos tašką ieškoti filmų ir su jais susijusios antrinės medžiagos (nuotraukų, atspaudų, piešinių, straipsnių, tekstinių dokumentų).

Projektas EFG bus susijęs su portalu Europeana (www.europeana.eu), teikiančiu prieigą prie Europos muziejų, archyvų, audiovizualinių archyvų ir bibliotekų skaitmeninių lobių. Tai 2007 m. liepos mėnesį pradėtas projektas, truksiantis dvejus metus. Planuojama, kad 2010 m. bus galima prieiga prie 6 mln. skaitmeninių ar suskaitmenintų objektų. Projekto tikslas – sukurti vadinamąjį Vieningą prieigos tašką (*Single Access Point*) prie skaitmeninio turinio saugyklų (apie 790 000 skaitmeninių objektų). Tai atitinka pagrindinę integruotos skaitmeninės aplinkos perspektyvą – per vieną prieigos tašką suteikia vartotojams prieigą prie įvairių Europos filmų ir audiovizualinių archyvų suskaitmenintų kolekcijų. Bus praktiškai naudojamas bendras duomenų suderinamumo standartas.

LCVA actively involved in international projects MIDAS and EFG.

- 4) Ar paraginote archyvavimo įstaigas padidinti filmų fondų vertę grupuojant filmus į kolekcijas ES lygmeniu, pavyzdžiui, pagal temą, autorių ir laikotarpį?

Tokių veiksmų nebuvo imtasi.

- 5) Ar galėtumėte aprašyti duomenų bazes, kuriomis naudojasi už kino paveldą atsakingos Lietuvos institucijos? Ar jose galima ieškoti internetu?

LCVA filmų duomenų bazė, sukurta naudojantis Microsoft Access programomis, šiuo metu prieinama tik LCVA.

Įgyvendinus projektą „Lietuvos dokumentinis kinas internete“ bus sukurta prieiga internete.

Prie dalies LCVA kino dokumentų aprašų galima prieiga per tarptautinio projekto MIDAS portalą www.filmarchives-online.eu

2009 m. pradžioje visuomenei pristatytoje interneto svetainėje (lietuvių, estų, anglų kalbomis), skirtoje *Baltijos keliui* atminti www.balticway.net, galima prieiga prie LCVA vaizdo ir garso dokumentų: 1 kino žurnalo „Lietuvos kronika“ Nr. 18, 1 videodokumento, 3 garso dokumentų (6 magnetinės juostos) ir 18 fotodokumentų.

Šių metų liepos mėnesį priimtas Sprendimas dėl šios akcijos įtraukimo į UNESCO programos tarptautinį registrą *Pasaulio atmintis*. Pateikta bendra trijų šalių (Lietuvos, Latvijos ir Estijos) paraiška „Baltijos kelias: žmonių grandinė, sujungusi tris valstybes laisvės vardan (Baltic Way – Human Chain Linking Three States in Their Drive for Freedom)“.

Database based on Access software.

Database and search facility will be made available online.

Part of it is available at: www.filmarchive-online.eu

www.balticway.net

6. IŠSAUGOJIMAS (4 LENTELE)

1) Kokių priemonių imtasi ir (arba) kokios programos vykdytos siekiant užtikrinti deponuotų kinematografijos kūrinių išsaugojimą? Išsaugojimo priemonės visų pirma turėtų apimti:

- filmų atgaminimą naujose laikmenose,

LCVA kino dokumentai kopijuojami, pagaminant skaitmenines saugojimo ir naudojimo kopijas. Archyvas, įgyvendindamas metų veiklos plane numatytus darbus, gamina saugoti skirtas mini DV formato skaitmenines kopijas ir DVD formato naudojimo kopijas. Aukštos skiriamosios gebos skaitmeninės kino dokumentų kopijos saugomos vietiniame serveryje. Šioms kopijoms gaminti naudojama archyve sukonstruota įranga. Įgyvendinant archyvo parengtą projektą „Lietuvos dokumentinis kinas internete“, numatoma įsigyti modernią įrangą.

Digitisation from analogical to Digital video (miniDV)

Preservation of digital files in server at the premises of LCVA

Annual preservation plans in LCVA

- įrangos, kuria galima rodyti įvairiose laikmenose saugomus kinematografijos kūrinius, išsaugojimą.

Prižiūrima turimos įrangos techninė būklė, remontuojama, užtikrinant jos tinkamumą demonstruoti turimas kino dokumentų laikmenas.

Keeping of playback equipment in proper condition to ensure access of different storage media.

- 2) Ar nacionaliniu autorių teisių įstatymu įgyvendinama 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo² numatyta išimtis? Taikant šią išimtį, valstybės narės gali leisti atgaminti kūrinius viešosioms bibliotekoms arba archyvams, nesiekiantiems tiesioginės ar netiesioginės ekonominės ar komercinės naudos.

Taip.

Does the national copy-right implements the exception of Article 5(2)(c) of Directive 2001/29/EC:

YES

7. RESTAURAVIMAS (4 LENTELĖ)

- 1) Kokių priemonių imtasi, kad pagal Lietuvos įstatymus restauravimo tikslais būtų leidžiama kopijuoti deponuotus kinematografijos kūrinius, o teisių turėtojams būtų sudarytos sąlygos gauti naudos iš padidėjusio jų kūrinių pramoninio potencialo juos restauravus pagal visų suinteresuotų šalių susitarimą?

Deponuotus kinematografijos kūrinius galima restauruoti, taikant aukščiau minėtų įstatymų nuostatas.

- 2) Kaip skatinate kinematografijos kūrinių, turinčių didelę kultūrinę ir istorinę vertę, restauravimo projektus?

Iki šiol tokie projektai nebuvo skatinami.

8. GALIMYBĖ NAUDOTIS (5 LENTELĖ)

- 1) Ar priėmėte teisinės arba administracinės priemones, kuriomis remdamosi paskirtosios įstaigos galėtų leisti deponuotus kinematografijos kūrinius naudoti švietimo, kultūros, mokslinių tyrimų arba kitais panašaus pobūdžio nekomerciniais tikslais, laikantis autorių ir gretutinių teisių reikalavimų? Prašome išsamiai aprašyti priemones, kurių buvo imtasi.

Archyve deponuoti kinematografijos kūriniai naudojami taikant jau minėtų įstatymų nuostatas bei atsižvelgiant į dokumentų perdavimo sutartis, kuriose aiškiai reglamentuojamos naudojimo sąlygos.

Public access and film screening in agreement with right holders. Possible access for visitors: researchers, students etc. Participation in many educational and other national and international projects.

- 2) Ar ėmėtės priemonių, kad neįgaliesiems būtų užtikrinta galimybė naudotis deponuotais kinematografijos kūrinių, laikantis autorių ir gretutinių teisių reikalavimų? Prašome išsamiai aprašyti priemones, kurių buvo imtasi.

² OL L 167, 2001 6 22, p. 10..

Neigalieji, kaipo ir visi naudotojai turi teisę ir visas galimybes naudotis deponuojamais kinematografijos kūrinių, papildomų priemonių imtis nereikia.

Specific accessibility measures for people with disabilities:

N.A.

9. PROFESINIS MOKYMAS (5 LENTELĖ)

Kokių veiksmų imtasi siekiant skatinti profesinį mokymą visose su kino paveldu susijusiose srityse?

Tokių veiksmų nebuvo imtasi.

N.A.

10. ŠVIETIMAS IR INFORMACINIS RAŠTINGUMAS (6 LENTELĖ)

1) Kokių veiksmų imtasi siekiant paskatinti naudotis kino paveldu kaip vienu iš būdų stiprinti Europos dimensiją švietimo srityje ir remti kultūrinę įvairovę?

Tokių veiksmų nebuvo imtasi.

European and International activities: participates in European standardization on interoperability of film databases in CEN, actively involved in MIDAS and EFG 92010).

2) Kokių veiksmų imtasi siekiant remti ir skatinti vaizdinį mokymą, kino studijas ir informacinį raštingumą visose švietimo pakopose, ypač profesinio mokymo programose arba Europos programose?

Tokių veiksmų nebuvo imtasi.

3) Kokių veiksmų imtasi siekiant skatinti glaudų gamintojų, platintojų, transliuotojų ir kino institutų bendradarbiavimą švietimo tikslais?

Tokių veiksmų nebuvo imtasi.

11. PIRMOJOJE ĮGYVENDINIMO ATASKAITOJE NUSTATYTŲ PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMAS

Kas atlikta Lietuvoje siekiant įgyvendinti šiuos pirmosios įgyvendinimo ataskaitos 24 punkte nustatytus prioritetus:

1) parengti ilgalaikę nacionalinio kino paveldo strategiją ir konkrečius klausimams (skaitmeninimas, restauravimas, švietimas ir t. t.) skirtus metinius planus,

2) tikrinti, ar laikomasi privalomų deponavimo formų reikalavimų (tiek išpareigojimo deponuoti, tiek medžiagos techninės kokybės),

3) skatinti savanorišką deponavimą, kuris turėtų papildyti reglamentuojamą deponavimą. Valstybės narės turėtų visaip skatinti už kino paveldą atsakingų

institucijų ir teisių turėtojų asociacijų susitarimus, kuriuose būtų numatyta galimybė archyvui deponuojamus kūrinius naudoti kultūriniais tikslais,

- 4) toliau dėti pastangas filmuotos medžiagos duomenų bazių tarpusavio sąveikai pasiekti ir kad šiomis duomenų bazėmis būtų galima naudotis internetu,
- 5) kinematografijos kūrinių restauravimo tikslais užmegzti partnerystės ryšius su komerciniu sektoriumi ir kitais filmuotos medžiagos archyvais, kad būtų galima dalintis praktine patirtimi ir gausinti turimus išteklius,
- 6) siekti susitarti su teisių turėtojais, kad būtų sudarytos kuo palankesnės sąlygos naudotis kino paveldu kultūriniais tikslais. Ar raginate paskirtąsias įstaigas, susitarus arba sudarius sutartį su teisių turėtojais, nustatyti sąlygas, kuriomis visuomenė gali naudotis deponuotais kinematografijos kūrinių?
- 7) parengti visų su filmuotos medžiagos archyvais susijusių sričių universitetuose dėstomus specializuotus kursus,
- 8) švietimo programoms ir veiklai skirti daugiau dėmesio ir siekti, kad jie būtų labiau pastebimi.

Naujos redakcijos Kino įstatyme yra numatomi šie uždaviniai. Iki šiol tokio pobūdžio duomenų bazėmis galima naudotis nemokamai.

12. UŽ KINO PAVELDĄ ATSAKINGOMS INSTITUCIJOMS KELIAMI SKAITMENINIO AMŽIAUS UŽDAVINIAI

Kas atlikta ar planuojama atlikti siekiant spręsti skaitmeninio amžiaus uždavinius, aprašytus pirmosios įgyvendinimo ataskaitos 25 punkte:

- 1) skaitmeninės medžiagos (platinamos kino teatruose arba per naujus kanalus) rinkimas ir (arba) įsigijimas,
- 2) skaitmeninės medžiagos, kurią galbūt reikės reguliariai perkelti į naujus formatus ar laikmenas, saugojimas ir (arba) išsaugojimas,
- 3) skaitmeninių technologijų taikymas restauruojant kūrinius,
- 4) galimybių internete naudotis kolekcijomis suteikimas, užtikrinant, kad autorių teisės nebūtų pažeidžiamos,
- 5) integravimas į Europos skaitmeninę biblioteką³.

Projektas EFG taps turinio teikėju didžiausiai skaitmeninei bibliotekai – Europeanai (www.europeana.eu).

Kol kas tokios iniciatyvos nebuvo daromos.

National project “Lithuanian documentaries on the Internet” is being prepared for tendering to be funded from the European Union Structural Funds. All the problems mentioned above will be solved when the project is implemented by LCVA.

³ www.europeana.eu

13. KINO POLITIKA IR KINO PAVELDAS

Ar kino paveldo klausimai visapusiškai įtraukti į Lietuvos kino politiką? Ar svarstėte galimybę susieti filmų gamybos ir kino paveldo finansavimą? Pavyzdžiui, galima laikytis nuostatos, kad valstybės lėšomis finansuoti filmai turi būti deponuojami ir už kino paveldą atsakingos pripažintos institucijos juos leistų naudoti kultūros ir švietimo tikslais. Tai būtų galima įgyvendinti praktiškai, pavyzdžiui, paprašant gamintojų, kurie gavo finansavimą, sutikti su tuo, kad:

- už kino paveldą atsakingos institucijos šiuos filmus kultūriniais tikslais demonstruotų nemokėdamos mokesčio,
- jų filmai būtų naudojami švietimo tikslais (mokyklose rengiamos peržiūros, jų ištraukas galima naudoti mokymo tikslais),
 - i. jų filmų ištraukas būtų galima rasti portale *Europeana*.

- Naujos redakcijos Kino įstatyme yra numatomi šie uždaviniai.

EUROPOJE IR TARPTAUTINIŲ MASTŲ VYKDOMA VEIKLA (6 LENTELĖ)

- 1) Ar už kino paveldą atsakingos Lietuvos institucijos vykdo dvišalį bendradarbiavimą su už kino paveldą atsakingomis kitų valstybių narių institucijomis? Ar jos aktyviai dalyvauja Europoje įsteigtose asociacijose ir vykdomuose projektuose? Ar jos aktyviai veikia tarptautiniu lygmeniu? – Pagal išgales.
- 2) Kaip remiate ir raginate paskirtąsias įstaigas keistis informacija ir koordinuoti savo veiklą nacionaliniu bei Europos lygmeniu, pavyzdžiui, siekiant:
 - a) užtikrinti rinkimo ir išsaugojimo metodų nuoseklumą bei duomenų bazių tarpusavio sąveiką,
 - b) archyvų medžiagą leisti, pavyzdžiui, DVD formatu su subtitrais kuo daugiau Europos Sąjungos kalbų, laikantis autorių ir gretutinių teisių reikalavimų,
 - c) sudaryti Europos filmografiją,

LCVA, įgyvendindamas tarptautinius projektus MIDAS ir EFG bei būsimąjį nacionalinį projektą, prisideda ir prisidės prie bendros Europos filmografijos kūrimo.

- d) sukurti bendrą elektroninių informacijos mainų standartą,

LCVA dalyvauja CEN veikloje. Įgyvendinant tarptautinius projektus MIDAS ir EFG bei nacionalinį projektą „Lietuvos dokumentinis kinas internete“ taikomi naujai kuriami kinematografijos kūrinių katalogavimo standartai.

- e) kurti bendrus mokslinių tyrimų ir švietimo projektus kartu skatinant Europos kino mokyklų ir muziejų tinklų plėtrą.

-

14. KAIP SEKASI SPREŠTI PIRMOJOJE ĮGYVENDINIMO ATASKAITOJE NURODYTAS PROBLEMAS (7 LENTELĖ)

Kokių priemonių imtasi Lietuvoje siekiant spręsti pirmosios įgyvendinimo ataskaitos 7 lentelėje nurodytas problemas ar silpnąsias vietas?

- Kultūros ministro sudarytoje darbo grupėje teisės aktams kino srityje parengti yra aktyviai svarstomos šios problemos bei ieškomi sprendimų būdai.

Problems encountered/Weak areas:

- **Nitrate films with no safety copies**
- **Lack of the technology for restoration of film heritage**
- **Limited access to some part of film heritage because of poor physical condition of film tapes.**

The project “Lithuanian documentaries on the Internet” is being prepared for tendering to be funded from the European Union Structural Funds. All the problems mentioned above will be solved when the project is implemented by LCVA.

15. GERIAUSIA PATIRTIS

Ar Lietuvos kino paveldo srityje esama geriausios patirties pavyzdžių, apie kuriuos norėtumėte pranešti?

Savanoriškojo depozito būdu priimami kino dokumentai saugoti LCVA.

Projektas „Lietuvos dokumentinis kinas internete“.

Examples of best practices:

- **Voluntary deposit for film that have not received public funding**
- **Planned project “Lithuanian Documentaries on the Internet”**

16. AR REIKALINGI TOLESNI ES VEIKSMAI?

Ar reikalingi tolesni ES veiksmai kurioje nors su kino paveldu susijusioje srityje?

Taip

YES